

Kabir hayatına hazır mıyız?

Abdullah Bey: “Kabir hayatı nedir? Burada azap var mıdır?”

Öldükten sonraki kabir hayatı, teşekkülünde dünya hayatındaki amellerin etkin olduğu, mahşer öncesinde kurulan berzah hayatıdır, yani bir ruhanî ara hayattır. Kabir hayatı haktır ve gerçektir. Peygamber Efendimiz (asm), “Allah, iman edenlere dünya hayatında da, âhiret hayatında da o sabit sözde sebat ihsan eder. Allah zalimleri şaşirtir. Allah ne dilerse yapar.”¹ Ayeti kabir azabı hakkında inmiştir. Kabirde ölüye, “Rabb’in kimdir?” diye sorulur. O da: “Rabb’im Allah ve Peygamberim Muhammed’dır” der. İşte bu, yukarıdaki ayette geçen sabit sözün delâletidir.”²

Zeyd bin Sabit (ra) anlatmıştır: “Peygamber Efendimiz (asm) Neccâr oğullarına ait bir bahçe içinde kendi katırı üzerinde bulunduğu sırada biz de beraberinde idik. Katır birden bire ürktü ve yoldan saptı. Nerede ise Peygamber Efendimizi (asm) yere atacaktı. Orada beş altı tane kabir vardı. Peygamber Efendimiz (asm): “Bu kabirlerin sahiplerini kim tanıyor?” diye sordu. Bir adam: “Ben tanıyorum!” dedi. Peygamberimiz (asm): “Bunlar ne zaman öldüler?” buyurdu. O kimse: “Müşriklik devrinde öldüler.” dedi. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (asm): “Şüphesiz bunlar kabirleri içinde imtihana tabi tutuluyorlar! Şâyet ölülerinizi gömmeği terk etmeniz endişesi bende mevcut olmasaydı, bu kabristandan işitmekte olduğum kabir azabından birazını sizlere de işittirmesini Allah’tan niyaz ederdim.” Buyurdu. Sonra yüzünü bize döndürüp: “Ateş azabından Allah’a sığınınız!” buyurdu. Sahabîler (ra): “Ateş azabından Allah’a sığınınız!” dediler. Peygamberimiz (asm): “Kabir azabından Allah’a sığınınız!” buyurdu. Sahabeler (ra): “Kabir azabından Allah’a sığınınız!” dediler. Peygamber Efendimiz (asm): “Görünür görünmez fitnelerden Allah’a sığınınız!” buyurdu. Sahabeler (ra): “Görünür görünmez fitnelerden Allah’a sığınınız!” dediler. Peygamber Efendimiz (asm): “Deccal fitnesinden Allah’a sığınınız!” buyurdu. Sahabîler (ra): “Deccal fitnesinden Allah’a sığınınız!” dediler.”³

“Herkes kazandıklarına rehindir.”⁴ Ayeti mucibince kabir hayatında insan dünyadaki amelinin, düşündüklerinin, inandıklarının, fikirlerinin, yaptıklarının, görgü ve yaşayışının bir yansıması tarzında azap görür veya mükâfat bulur. Henüz Mahşer kurulmamış, Mahkemei Kübra teşekkül etmemiş, umumî diriliş için emir verilmemiştir. Bununla beraber, insanın dünyada ve âhirette gördüğü azaplar Allah’ın rahmetiyle inşallah onun bağışlanması için birer basamak teşkil eder.

Gerçekte idamın ve sırf yokluğun bulunmadığını, ölümünse bir yok oluş olmadığını⁵ beyan eden Üstad Bedüzzaman Hazretleri, Sözler’de “idamı ebedî”den bahseder. Burada bahsedilen “idamı ebedî”, âhireti inkâr etme ve öldükten sonra yokluğu kabul etme vahametinin kabir hayatına yansımış cezaî şeklinden başka bir şey değildir. Başka bir ifadeyle, âhîret hayatına inanmayan ve ölümü yokluk zanneden ehli inkâr için verilmiş “ameli cinsinden” bir kabir azabıdır. Çünkü öyle bildiği için, cezası olarak da aynını görecektir.⁶

Saîd Nursî Hazretlerinin, dünya hayatında âhireti tasdik ettiği halde sefâhet ve dalâlette gidenlerin kabir hâli olarak bahsettiği “hapsi ebedî ve bütün dostlardan tecrit demek olan hapsi münferit”; kabri öyle gören; itikat eden, fakat inandığı gibi amel etmeyenlerin göreceği bir kabir muamelesidir.⁷

Kur’ân’ın: “Sûr üflendiği zaman, kabirlerinden Rab’lerine doğru koşarak çıkarlar!”⁸ âyeti ve sâir yüzlerce âyetle haber verdiği umûmî diriliş, büyük hesap, büyük muhâkeme, İlâhî yargılama ve daha sonra Cennet ve Cehennem tarzında devam edecek olan “ebedî hayat” ise inanan inanmayan bütün insanları kapsamakta ve ilgilendirmektedir. Bedüzzaman Hazretleri, gerçekte îdâmı ebedînin olmadığını, Cehennemin vücûdunun bin derece îdâmı ebedîden daha hayırlı olduğunu, hattâ Cehennemin kâfirlere de bir nevî merhamet olduğunu; çünkü Cehennemin şerri mahz olan adem ve yokluk değil, hayrı mahz olan vücuttan ibâret olduğunu kaydeder.⁹ “Öyle bir ateşten sakıninki, yakıtı insanlarla taşlardır.”¹⁰ Ayetinin tefsirinde ise Saîd Nursî Hazretleri Cehennem ateşinin tabakalarını ayrıntıları ile izah eder.¹¹

Dipnotlar:

1 İbrâhim Sûresi, 14/27

2 Müslim, 2871

3 Müslim, 2867

4 Tûr Sûresi, 52/21

5 Mektûbât, 13, 221, 278

6 Sözler, s. 131

7 Sözler, s. 131

8 Yâsîn Sûresi, 36/51

9 Asâyı Mûsâ, 43; Şuâlar, 207

10 Bakara Sûresi, 2/24

11 İşârâtü’lî’câz, s. 181